

MINISTRY OF EDUCATION, RESEARCH, YOUTH AND SPORTS

“1 DECEMBER 1918” UNIVERSITY OF ALBA IULIA

FACULTY OF HISTORY AND PHILOLOGY

DOCTORAL THESIS

SUMMARY

SCIENTIFIC COORDINATOR:

Professor PhD CONSTANTIN CUBLEȘAN

PhD STUDENT:

LUMINIȚA CEBOTARI

ALBA IULIA

2010

MINISTRY OF EDUCATION, RESEARCH, YOUTH AND SPORTS
“1 DECEMBER 1918” UNIVERSITY OF ALBA IULIA
FACULTY OF HISTORY AND PHILOLOGY

EXPRESSIONIST FERMENT IN
LUCIAN BLAGA’S DRAMA

SUMMARY

SCIENTIFIC COORDINATOR:

Professor PhD CONSTANTIN CUBLEȘAN

PhD STUDENT:

LUMINIȚA CEBOTARI

ALBA IULIA

2010

CONTENTS

<i>FOREWORD</i>	1
I. Expressionism	7
1. Delimitation and definition.....	7
1.1. Expressionism in relation to other literary and art movements.....	19
1.2. Expressionist attitudes in painting.....	27
1.3. Expressionist movement in literature.....	35
1.4. Expressionism and dramatic essence.....	39
1.5. The features of expressionist drama.....	43
1.6. The theorists of expressionist phenomenon.....	48
2. Romanian dramatic expressionism and its premises.....	55
3. Lucian Blaga and other representatives of the Romanian Expressionism.....	66
II. Lucian Blaga's dramatic system	80
1. The contextualization of Lucian Blaga's drama.....	80
2. Lucian Blaga's theatrical conception.....	86
3. Lucian Blaga and epic theatre.....	91
4. Theatricality of Lucian Blaga's plays.....	100
III. Lucian Blaga's plays – the value treasure of Romanian Expressionism	104
1. <i>Zamolxe</i> . The Archaic Myth.....	104
2. <i>The Master Manole</i> . A Romanian Icarus.....	123
3. <i>The Water Disorder</i> . The Hope of a Double Return	155
4. <i>Children's Crusade</i> . An Apology of Innocent Aspiration to Ideal.....	171
5. <i>The Ark of Noah</i> . The Consciousness of a Selected Man.....	185
6. <i>Daria</i> . <i>Ivanca</i> . The Psychological and Family Dramas.....	209
7. <i>Avram Iancu</i> . A Human Personality designed to a Fabulous Folkloric Dimension.....	231
8. <i>Anton Pann</i> . A Passionate Man for <i>Logos</i>	243
9. <i>The Resurrection</i> . A Medieval and Renaissance Mistery.....	254
IV. Lucian Blaga's dramatic Expressionism in relation to other European and American playwrights	277
CONCLUSION.....	314
BIBLIOGRAPHY.....	329

KEY WORDS

Expressionism, dialogue, art, drama, ecstatic, mythic, cosmic, archetypal, tragic, schematism, essentiality, stylization, theatricality, dramatic conflict, symbolic typology, ritual sacrifice, innovative attitude.

Our research is meant to demonstrate the presence of expressionist ferment in Lucian Blaga's drama. Particular kind of art Blaga's drama has commented since its issue. The critics have brooded intensely upon his drama and commented in the light of myth using expressionist methods.

We should take into account that expressionist aesthetic finds in Romanian dramatist one of the most reliable defenders. Expressionism is a movement in drama that developed in Europe in the early decades of the 20th century. It forms part of the broader movement in the arts.

It is common knowledge that active concepts in modern artistic thinking come mainly from Expressionism. It has strong correlation in painting, sculpture and literature.

In 1911 the term expressionism becomes "mark" applied to poetry, prose and theatre. It has expanded from painting to music and sculpture, entered the literature, from Eliot's poetry to Joyce's fiction. The term has spread in Europe from Wedekind, Strindberg to Paul Kornfeld, whose play "Seduction" is considered an expressionist manifesto; it has passed to Lenormand in France, Sean O'Casey in Ireland, Lucian Blaga in Romania, it also included O'Neill, Rice, Wilder, Williams and Miller in USA and then Andreev, Evreinov or Tairov in Russia.

It is also true that Expressionism manifested for the first time in painting. Despite its descent from the avant-garde, it cultivated a broad platform of expression, in the sense of fruitful interrelationship between the arts and an open dialogue between ideas and images. The artist does not imitate the nature any longer, he does not render the impression that leaves in object, but creates symbols that close inside the feeling of the object. It is the case of Emil Nolde who makes large religious compositions with a terrible force of evocative or Munch who is impressed by Ibsen's personality. He will achieve Ibsen's portrait in a famous painting.

Most poets and playwrights are beginning to assume the role of prophets meant to preach conversion to a new conception of life. In this way the theatre regains its social and artistic effectiveness, and art no longer exists to create the convenience sensation.

Thus, Wedekind influences not only the Expressionist movement through his drama, but also linguistically, suggesting the introduction of a higher level vocabulary. Contacts between Strindberg and Munch illustrate the close relationship between the two arts, as will reveal later when some sculptors and painters such as Barlach or Arp become playwrights, too.

The emergence of the expressionist elements in Romanian art does not bound to a language descendant, but it comes from the philosophical concepts. Lucian Blaga defines the concept of Expressionism having as a starting point the analysis of Van Gogh's language.

Romanian sculpture becomes a symbol of human relationship with soil. Constantin Brâncuși looks for the "keys" that turn art into a language of communication and through its aphorism he tries to find out the links between sculpture and literature. For instance, he chooses an endless spiral to make Joyce's portrait. This portrait will accompany Joyce's book "Finnegans Wake". The elements of cosmogony specific to Brâncuși and Blaga as well, become spaces that expose their beneficial crisis of light in an ovoid form.

Although some have not tasted any expressionist art or literature, the artistic career of Expressionism seems to be more precious than its civic commitment. This is because Expressionism has strong correspondence in painting, sculpture and literature.

Expressionist drama is based on a syncretism of political, social, ethical and religious ideas and it is also an answer to the way in which humanity is to be saved. In expressionist drama the utopian idea shows its efficiency not by what it manages to say but by intensity with which the idea is lived. Furthermore transformations take place under the contaminated action of parables which is a revelation and a community spirit gets shaken up by hero's gestures.

The extreme simplification of characters to mythic types, declamatory dialogue and heightened intensity become characteristics of expressionist plays, which dramatize the suffering of their protagonists, the struggle against bourgeois values.

As any expressionist dramatist Lucian Blaga tries to seduce his reader. His dramatic penetration in our drama was a complex matter that manifested itself in a diversity of ways, both in the field of literary criticism – through studies, articles, essays, reviews and commentaries published in cultural newspapers and magazines, literary dictionaries or other types of literary critical works – as well as by means of stage representations.

A close scrutiny of this subject matter is relevant for the state of mind and interests of the entire century, closely linked in fact, to the Romanian drama. We witness our drama coming to maturity, laying the foundation of a strong coherent national literature that proved to be synchronous with the art and drama of the civilized world.

Browsing through a wide range of cultural magazine and journals we discovered more, not only about our drama development, but also about the factors that stimulated and favoured our connection to the European values. The element bearing the greatest relevance to the matter in hand is obviously the progress of Romanian public's level of culture.

Lucian Blaga's drama came early in consonance with the new ideas of artistic movement. He met expressionist ideas in the field of poetry. They took a dispersed form in his drama and Expressionism became the scene of primordial thinking framework. But *human theme* did not find an echo in Blaga's drama so that critics could not really highlight its real nature.

Lucian Blaga is modern in its presentation of the scene, in his references to a drama that calls into question the values of the literary from the beginning of the 20th century. In many ways Blaga's drama resembles with the Greek tragedy although it is expressionist one.

As it has been generally agreed any literary work is known to be received differently, at different times. The expressionist playwrights draw their subjects from myth, feelings of the characters are contradictory and the power of destiny strikes individual or community that opposed to it. It is common knowledge that Romanian dramatist is based on an anthropological vision, but his way of expressing art belongs to modern techniques so that expressionism take his own understanding in his theatre.

We tried to prove that diversity of Blaga's plays does not exclude but encourage the plurality of interpretation. The transition from configuration to reconfiguration is a continue one; the coherence of this transition comes from schematism, the acting of sedimentation, innovation, tradition and modernity.

In accordance with the most famous specialists' opinion the reception of Blaga's drama is differently achieved in the inter-war period, up to 1945, and in the post-war one from 1945 to 1980. Therefore three distinct stages could be mapped with subdivisions for each stage, strongly marked by the evolution of the political and artistic system in the Romanian society.

A reasonable answer could be found in the indisputable link existing between the theatre and social background in which it takes place; a fact that is not surprising if we admit reality of our society with implications in the epoch's destiny, a faithful reflection of the contradictions hidden in the human conscience. As a matter of fact, modern man cannot remain indifferent to the great expressionist plays, as he cannot escape from his own human condition.

The Romanian circles' interest in Blaga's drama manifested itself especially in poetry and less in his theatre writings. The public's power of discrimination or its ability of grasping the essence

of things by self identification with the issues dealt with is in fact unquestionable even if such qualities would have needed to be intensely stimulated.

The inter-war period Romanian public was very lucky to have witnessed exceptional artistic events that turned to good account, the great myths conferring them the tragic dimension and tension of contemporary life and to the author the privilege of being a great expressionist dramatist. It is an impressive period significant not only for the wide range of materials published, but also for the ceaseless remarkable progress in terms of professionalism of the Romanian specialists. The critical works they published especially in the post-war period managed to produce pertinent critical commentaries by which their responsiveness to the ideas that renewed the field of drama was proved.

Blaga attempted to build up his dramatic work in a new style seen as an aspiration to essential. He made a dramatic choice so that the interest passed from detail to essential. Our desire was to show that essentiality is a feature that connects Blaga's drama to Expressionism even if essentiality is a *slippery* concept which goes to schematism.

The lacking psychology of the main characters brings some problems even if the most powerful characters with great psychological background are just the most schematized. They confuse with the message and with the idea on behalf they evolve to.

Therefore the stage viability of Blaga's heroes requires a different analytical perspective because in his drama we deal with *live ideas* not with *live characters*, and This is one of the most important gains of expressionist drama.

We chose to show that the characters are stylized by Blaga up to the maximum. The dramatist placed them in an atmosphere of myth and legend. In the case of Blaga the conflicts move throughout the space so that the heroes have no power over their options being moved by cosmic energies.

Everything is reduced to a conflict of ideas where history is being replaced with the mythical transcendence, suggesting as well a return to archaic age of the world. Blaga uses myths with great mastery in his drama. He adopts a transfiguring *mytho-poetic* attitude and creates myths so that the myth becomes a schematized framework which replaces tangibility in which the cosmic forces are gathered.

So, Blaga's drama belongs to a new era in the evolution of Romanian drama. Because of its characters, Blaga's drama is considered to be in many aspects unreachable for some directors and actors.

We discovered that the Romanian dramatist does not make concessions with romanticist pathos and with everyday mundane realities cultivated by naturalistic drama. New drama tends to spiritualization and the Romanian dramatist tries to give it the essential of human nature.

Considering important the issues raised by well-known critics of Blaga's work we focus our research on deepening knowledge of author's expressionist drama in comparison with European and American drama. Romanian dramatist tried to give an integrative vision of European culture without ceasing to be original. Blaga's intention was to base a European spiritual cradle. It becomes evident that his intention was completed in his theatre writings.

Unfortunately his project was often viewed with distrust although in Blaga's work we can easily distinguish Romanian and universal motifs. Blaga desired the integration of ethnic spirituality in the field of universality by raising in myth some exceptional destinies – historical and legendary ones.

There are many difficulties in finding all values of Blaga's drama. Most of them arising from his drama's reception and they are due to lack of a proper way of understanding. We chose the method of placing the most important aspects of Blaga's drama in a broader context of reception in our country of expressionist drama. Romanian specific halo of Blaga's work added to its aesthetic and metaphysic contribution provides a synthesis value to Blaga's drama. These statements are properly reflected in its internal organization.

Our paper supplies numerous opinions about Blaga's drama. It delights us with its aesthetic form and with the way in which it gives a great importance to expression. Without doubt the Romanian dramatists knew the bustle of ideas specific to early decades of the 20th century.

Lucian Blaga has mastered the poetic spirit through the ancient myths of Thracian people. He also used some biblical parables and medieval mysteries. Being the most famous expressionist dramatist, Blaga brought on stage the cosmic vision of Christianity, the heresy of bogumilism.

The Romanian dramatist tried to approach the Expressionism to the tendency of generalization. It is significant to remember that dramatic art is much more balanced and its expressive means are able to sustain the value of Blaga's expressionist drama. Lucian Blaga is the first Romanian playwright who manages to shake us with the sublime feelings.

The reader may find that we treated unequal Blaga's plays and gave a wider space to some of them and a more limited space to the others. We never had the intention of writing a paper about Blaga's drama in general, but to demonstrate the expressionist ferment in his drama. We tried to prove that Expressionism occurs in his drama and it is manifested in the way of building the

personage, in the framework stage and in dramatic speech. The starting point is always external and expression becomes a part of content.

All Blaga's plays are connected to new trends of expressionist drama. They are the striving for essential, the compression of dialogue, the spiritualization of drama on metaphysical background and self multiplication.

We structured our research on four levels. The first is related to expressionist movement manifested in art and drama. The place of Blaga's drama in expressionist Romanian theatre writings is the second one. The next emphasizes the main features of his drama and the last one equips the reader with a comparison between Blaga and other American and European dramatists.

Aware of the limitation of such approaches we hope be doing so, to provide additional knowledge with regard to the problem of placement Blaga's drama in Expressionism artistic movement. Thus, the first chapter of our research concentrates on the Expressionism – defined in opposition to other literary and artistic movements although the interferences are always inherent. Expressionism finds favourable conditions to manifest in wilhelmian Germany. Its forms are quite varied: from the visionary artist to rebelled ones. Although it left great literary values in poetry, the most complete expression is found in drama. Therefore we tried to prove that drama – synthesis of all arts – becomes an important platform for dissemination of new ideas.

The second chapter focuses on exploring Blaga's dramatic system. The dramatist brings to the forefront his new artistic ideas. Blaga's outlook is a metaphor and it highlights the mentality which draws a vision of existence. Blaga is innovative, his drama indicates a continuous struggle of contradictions. These conflicts employ deep springs of human beings in *Tulburarea apelor* having as excuse the entering of Lutheranism in Transylvania, in *Cruciada copiilor*, in *Meşterul Manole* where life – death, creation – sacrifice antinomies are involved.

There is much reference to these bipolar tensions of consciousness in *Avram Iancu* and *Anton Pann* where they are connected to history and artistic creation. Thinking of his entire drama we can distinguish lots of polarities, antagonisms, duality, division, contrary, principles. Such polarities are testimony of the complexity of nature in its essence which is consubstantial to archetypal category. Freud's theories, bogumilian ideas, the marriage between metaphysical, historical and rationalist capacity of the dramatist represent the three axes on which we could identify Blaga's dramatic system.

An original chapter of the paper is designed to demonstrate the relation between Blaga's dramatic expressionism and European and American ones. We intended to discover traits that

differentiate and close them. The aim of our research is to prove that Blaga's personages are just symbols and they illustrate concepts that remember about Brecht, Kaiser and Toller's drama. Our paper has emphasized the European and American models. Blaga brings drama of human investigation and headed to archetypal category revealing the dark areas of human personality.

The fourth chapter is trying to establish similarities between Romanian dramatist and Thornton Wilder. Fidelity of the two playwrights to myth is originated in Greek tragedy as *primum movens* of drama. The myth is manifested in language and operates at high level, in the area where the meaning detaches to the linguistic layer. The status of modern mythical character is greatly complicated in the case of these two dramatists. It polarizes in itself multiple echoes of a tree with many branches.

We tried to provide a selection of main features of Blaga's expressionist drama and to prove that every piece of Blaga's drama subsumes to aesthetic principles of Expressionism. They actively participate in modern synthesis made by Romanian dramatist who chose to descend modernity with the entire ideatic load in an *illo tempore*.

The fascination for mythical area is manifested in Expressionism by projecting the archetypal category in a current dimension where the contingent gets symbolic features. In this way Blaga tries to harmonize the archetypal expression with the modern expression. All experiments proved that Lucian Blaga knew very well laws of dramatic genre and the categories of structure. The theoretical notions allow him to juggle new ideas.

Blaga assimilated Nietzsche's theories at the age of 19. These notions will also be the aesthetics on which the dramatist will graft his new expressionist sensitivity. Since the beginning Blaga enters the scene and is determined to be a noisy protagonist of a show of expressionist nature. Even when he is silent he makes silence speaks by substitute gestures which transform a dramatic poem into a pantomime. Both in *Înviere* and in *Tulburarea apelor*, Blaga dealt with silence and with special words which create a palpable silence full of meaning.

In other words Blaga's drama has a new and original structure. He is influenced by Expressionism and this influence illustrates the artist connection to the irrational and cosmic category. Blaga refuses typical category in favour of the symbol. His personages are nothing but embodiments of his ideas.

The dramatist rediscovers magical practices, mythology and, of course, expressionist aesthetics in *Zamolxe*, *Meşterul Manole* and *Arca lui Noe*. *Daria* and *Ivanca* deal with family tragedy; *Anton Pann* and *Avram Iancu* are designed by dramatist as human personalities projected into a fabulous and folkloric dimension. Therefore *Cruciada copiilor* should be taken

as an ideal aspiration to innocence. *Tulburarea apelor* is properly reflected the hope of a double return; the author attempted to build up a play about medieval mysteries in *Înviere*.

Blaga's personages are individualized ideas: Zamolxe is the prophet, Nona is sensual luciferism, Popa is the weakness against the demonic temptation, Daria and Luca are macerated by obsessions, Manole is the artist, Radu is the child with a strong faith, Doamna is the mother, the idea of all mothers, Ghenadie is orthodox priest and Avram Iancu is the national hero.

There is an inner struggle in all personages built by the dramatist, a conflict with their own demon, a metaphysical craving, a rush and a thirst for absolute certainty. All the characters burn with feet on the hot ashes of questions that probe the absolute. Their depth is in their constantly search for substance beyond the every day existence and their tragic struggle comes from kneading. Blaga's expressionist drama materializes repressed desires and gives them physical embodiment through actions that do not obey to objective determination.

Most of dramatist's characters avoid individualization and remain in their pure categorical condition. They are named: a magus, a man, a young man, an old man, a woman, a priest, some builders with names such as: *the first, the second, the third*. Personifications do not change much since they are emblematic values related to mythical world. In all Blaga's theatre writings the personage belongs to another order, the duel is between concepts and symbols.

Female characters are also schematized, but they are not reduced to an amount of stereotypes. They also act censoring the energy of the hero or stimulating it. Most of his plays are constructed by reporting male energy to femininity censorship. The study of female-male relationships demonstrated the uniqueness of his work in Romanian literature.

Minor characters are meant to circumscribe the tragedy of the main character and facilitate its revelation. They can be placed in several categories and have a role in influencing the artistic discourse. Their energy is the support of Blaga's drama, because it envelopes Blaga's theatre writings dramatically.

In our study we used the opinions expressed by critics who have analyzed the character according to the aesthetic of expressionism (Tudor Vianu, George Călinescu, Camil Petrescu, Ovid S. Crohmălniceanu, George Gană), but we have also observed those who plays the character in relation to the playability of the text (Eugen Todoran, Dan C. Mihăilescu, Alexandru Paleologu). Among them is Constantin Cubleșan, who developed ideas theorized by Blaga himself in character analysis. If some perceive the personage build in expressionist manner, as a decline, others perceive it as a modern building.

Blaga's artistic universe vibrates under the seductive power of song, irradiating both restless and serenity, kneading and greatness. The music is an expression of demonic and its magnetism draws up the dissonant notes. *The melos* is also part of the tragic. Unifying energies integrate discordant notes of Blaga's artistic universe in a symphonic configuration. Thanks to characters reduced to the status of ideas, Blaga's drama becomes an expressionist one. The setting is stylized as in expressionist drama and the hero has two possible models that are not updated since the beginning of the play. On the one hand, it is a tragic temptation – recognition of a strong transcendence; on the other hand is an expressionist temptation – splitting of humanism through substitution of transcendence. These options are always seen as temptation and the hero use both of them. They seem to be options, not solutions in Blaga's drama. The only solution is adopted by the hero only at the end. The self-sacrifice has the effect of a *hierofany* denying the proposed alternative.

Lucian Blaga has not simply taken the rhetoric expressionist formulas, but he has adapted and transformed it to his own sensitivity. In this way he approached by himself. The expressionist "horror" is found in the form of individual melancholy. We also meet a kind of nostalgia, a sort of trend out of himself as expansion of ego, but not as depersonalization. Blaga does not deplore the fall of humanity, but the personal inability, always nostalgic to rural vitalities.

The dramatist did not take only a symbolic figurative, but a way of thinking the artistic universe. His drama is expressionist because of its overflowing lyricism and literalness, transition from detail to essential, mythological nature of drama, the schematism of characters and the caricature of gestures.

Lucian Blaga's drama is present on the repertoire of Romanian theatres all over the country. But his plays enjoyed even popularity in European countries. Plays staged in Romania had great effect on the Romanian audience not only because of the significance of their themes and message, but also because of their innovative dramatic techniques they brought to the theatre.

The interest in Blaga's drama persisted in the decades to come but it diminished in the 1980s because of a shift in cultural policies. A number of plays were produced by the Romanian theatres whereas the most famous ones were approached in new modern manners by young directors who brought them substance and craftsmanship.

What is extraordinary is the masterly ease which Blaga's characters avoid individualization and remain in their pure categorical condition. The originality of his vision faithfully rendered in his plays consisted mainly in his talent of dealing with cultural problems, in his ability of

investigating human mind in order to reach relevant conclusions meant to help the individual understanding. Through his art he remains our notable expressionist dramatist.

BIBLIOGRAPHY

I. BASIC TEXTS

A. LUCIAN BLAGA'S LITERARY WORK

- Blaga, Lucian, *Cultură și cunoștință*, Cluj, Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul”, 1922
- Blaga, Lucian, *Daimonion*, Cluj Napoca, Editura Societatea de mâine, 1930
- Blaga, Lucian, *Opera dramatică*, vol. 1, (*Zamolxe – mister păgân*), Sibiu, Editura Dacia Traiană, 1942
- Blaga, Lucian, *Mit și gândire*, în vol. Lucian Blaga, *Zări și etape*. Text îngrijit și bibliografie de Dorli Blaga, București, Editura pentru Literatură, 1968
- Blaga, Lucian, *Geneza metaforei și sensul culturii*, în vol. Lucian Blaga, *Trilogia culturii*. Ediție îngrijită de Sorin Mărculescu. Prefață de D. Ghișe, București, Editura pentru Literatura Universală, 1969
- Blaga, Lucian, *Elogiul satului românesc*, în Lucian Blaga, *Isvoade. Eseuri, conferințe, articole*. Ediție îngrijită de Dorli Blaga și Petre Nicolau, București, Edit. Minerva, 1972
- Blaga, Lucian, *Încercări filosofice*, Timișoara, Edit. Facla, 1977
- Blaga, Lucian, *Fețele unui veac*, în vol. *Opere, 7, Eseuri*. Ediție de Dorli Blaga, București, Edit. Minerva, 1980
- Blaga, Lucian, *Teatru. Proza autobiografică*, vol. II. (*Zamolxe, Meșterul Manole, Anton Pann*), Antologie, prefață, tabel cronologic și bibliografie de George Gană, ediția a II-a revăzută, București, Editura Albatros, 1980
- Blaga, Lucian, *Opere, 9, Trilogia culturii*. Ediție îngrijită de Dorli Blaga, Studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1985
- Blaga, Lucian, *Opere*, vol. III, (*Zamolxe, Tulburarea apelor, Ivanca, Daria, Înviere*). Ediție critică și studiu introductiv de George Gană, București, Editura Minerva, 1986

- Blaga, Lucian, *Hronicul și cântecul vârstelor*. Postfață și bibliografie de Ioan Holban, București, Editura Minerva, 1990
- Blaga, Lucian, *Opere*, vol. IV, (*Meșterul Manole, Cruciada copiilor, Avram Iancu*). Ediție critică și studiu introductiv de George Gană, București, Editura Minerva, 1991
- Blaga, Lucian, *Despre gândirea magică*. Cuvânt înainte de Acad. Prof. Zoe Bușulenga-Dumitrescu, București, Editura GARAMOND, 1992
- Blaga, Lucian, *Opere*, vol. V, (*Anton Pann, Arca lui Noe*). Ediție critică și studiu introductiv de George Gană, București, Editura Minerva, 1993
- Blaga, Lucian, *Pe urmele psihanalizei*, în vol. Lucian Blaga, *Opere*, vol. II. Text îngrijit, note și comentarii de Dorli Blaga și Petre Nicolau, studiu introductiv de Ion Holban, Chișinău, Editura Știința, 1995

B. CRITICAL REFERENCES IN VOLUMES

- Agachi, Andreea Elena, *Poetica apei în teatrul blagian*, în *Meridian Blaga*, tom 1- Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Balosache, Dumitra-Daniela, *Boala metafizică – scenarii etiologice în poezia și dramaturgia lui Lucian Blaga*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. II. Comunicări și traduceri prezentate la Colocviul național studentesc „Lucian Blaga”, ediția a II-a din 19-21 octombrie, 2000, coordonatori Conf. univ. dr. Pamfil Matei, Prof. univ. dr. Ilie Guțan, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2001
- Bălu, Ion, *Opera lui Lucian Blaga*, București, Editura Albatros, 1997
- Băran, Sorin Ovidiu, *Mecanisme sacrificiale în teatrul lui Blaga*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. IV, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2003
- Bărbulescu, Titus, *Lucian Blaga. Teme și tipare fundamentale*. Traducere din limba franceză de Mihai Popescu, București, Editura Saeculum I. O., 1997
- Bâgiu, Lucian, *Dramaturgia blagiană – Instituirea estetică a absolutului*, Sibiu, Editura Imago, 2003
- Bâgiu, Lucian, *Ficțiunile matcă în dramaturgia blagiană*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. IV, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2003

- Bâgiu, Lucian, *Meșterul Manole: Creatorul vs omul creator*, în *Meridian Blaga*, tom 1 – Literatură, Cluj Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2006
- Bâgiu, Lucian, *Scenocentrismul în dramaturgia blagiană: surmontarea indeciziei*, în vol. *Meridian Blaga*, IV, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință. 2004
- Berindei, Cosmina, *Sofianic și stihial în pantomima „Înviere”*, în *Meridiane Blaga*, tom 1- Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2006
- Boariu, Ana, *Claustrarea în „Daria” și „Ivanca”*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. IV, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2003
- Braga, Mircea, *Dramaturgia blagiană sau triumful artistului*, în vol. Mircea Braga, *Sincronism și tradiție*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1997
- Breazu, Ion, *Repere istorico-literare*, în vol. Lucian Blaga, *Teatru*, 2. Ediție îngrijită de Dorli Blaga, Antologie și repere istorico-literare realizate în redacție de Mihai Dascăl, București, Editura Minerva, 1984
- Călinescu, George, *Repere istorico-literare*, în vol. Lucian Blaga, *Teatru*, 2. Ediție îngrijită de Dorli Blaga, Antologie și repere istorico-literare realizate în redacție de Mihai Dascăl, București, Editura Minerva, 1984
- Câmpan, Diana, *Universitarii noștri: Anton Pann și cele trei călăuze feminine*, în *Caietele Blaga*. Festivalul Internațional „Lucian Blaga”, Ediția a XXVI-a, Alba Iulia, Editura ALTIP, 2006
- Câmpan, Diana, *Anton Pann și sensurile cântecului mut...*, în vol. *Caietele Blaga*. Festivalul Internațional „Lucian Blaga”, Ediția a XXVII-a, Alba Iulia, Editura ALTIP, 2007
- Cârceu, Iuliana, *Calități plastice ale dramelor blagiene*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. II. Comunicări și traduceri prezentate la Colocviul național studentesc „Lucian Blaga”, ediția a II-a din 19-21 octombrie, 2000, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2001
- Ciocan, Ioana, *Personaje „circumstanțiale” în teatrul blagian*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. II. Comunicări și traduceri prezentate la Colocviul național studentesc „Lucian Blaga”, ediția a II-a din 19-21 octombrie, 2000. Coordonatori: Conf. univ. dr. Pamfil Matei, Prof. univ. dr. Ilie Guțan, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2001
- Constantinescu, Doina, *Blaga și „melancolia”*, în *Meridian Blaga 4*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2004
- Crăciun, Alexandra, *Despre Chemare*, în *Meridian Blaga*, tom II, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2002

- Crohmălniceanu, Ov. S., *Lucian Blaga*, București, EPL, 1963
- Cubleşan, Constantin, *Arca lui Noe*, în *Meridian Blaga*, tom II, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2002
- Cubleşan, Constantin, *Demonul și Arhanghelul*, în vol. *Meridian Blaga*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Cubleşan, Constantin, *Lucian Blaga dramaturgul. Eseuri*, Târgu-Mureș, Editura Ardealul, 2010
- Cubleşan, Constantin, *Realismul mitic*, în vol. *Meridiane Blaga*, tom 1 – Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Dincă, Irina, *Creația la confluența tragicului cu demonicul în "Meșterul Manole" de Lucian Blaga*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. II. Comunicări și traduceri prezentate la Colocviul Național „Lucian Blaga”, ediția a II-a din 19-21 octombrie, 2000, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2001
- Fotea, Sorana, *Personalități histrionice în teatrul blagian*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. VII. Comunicări și traduceri prezentate la Colocviul Național Studențesc „Lucian Blaga”, Ediția a VII-a, 27-29 octombrie 2005, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2006
- Gană, George, *Opera literară a lui Lucian Blaga*, în vol. *Lucian Blaga, Poezii*, vol. I. Antologie, prefață, tabel cronologic și bibliografie de George Gană, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Albatros, 1980
- Gană, George, *Teatrul lui Lucian Blaga*, în *Lucian Blaga, Opere 3. Teatru*. Ediție critică și studiu introductiv de George Gană, București, Edit. Minerva, 1986
- Ghițulescu, Mircea, *Dramaturgie și filosofie*, în *Meridiane Blaga 8*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Ghițulescu, Mircea, *Istoria literaturii române. Dramaturgia*, București, Editura Academiei Române, 2007
- Istrate, Mariana, *Nefârțate – valențe semantice în cadrul seriei sinonimice de eufemisme pentru diavol*, în *Meridian Blaga 4*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2004
- Lazăr, Maria, *Noe – conștiința alesului*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. IV, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2003
- Mariș, Ioan, *Lucian Blaga – clasicizare a expresionismului românesc*, Sibiu, Editura Imago, 1998
- Mihăilescu, Dan C., *Dramaturgia lui Lucian Blaga*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1984

- Mioc, Adrian, *Cearta religiilor și rezolvarea ei în „Tulburarea apelor”*, în *Meridian Blaga*, tom II, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2002
- Modola, Doina, *Lucian Blaga și teatrul insurgentului. Memorii. Publicistică. Eseuri*, București, Editura Anima, 1999
- Modola, Doina, *Teatrul blagian – bilanț spectacologic*, în vol. *Meridian Blaga 5*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2005
- Moraru, Cornel, *Lucian Blaga. Monografie, antologie comentată, receptare critică*, Editura Aula, 2005
- Muntean, Florin, *Teatrul lui Lucian Blaga – între creștinism și păgânism*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. II, Comunicări și traduceri prezentate la Colocviul național studentesc „Lucian Blaga”, ediția a II-a din 19-21 octombrie, 2000. Coordonatori: Conf. univ. dr. Pamfil Matei, Prof. univ. dr. Ilie Guțan, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2001
- Negoîtescu, I., *Lucian Blaga, „Arca lui Noe”*, în vol. ****Scriitori moderni*, București, EPL, 1966
- Nicolai, Raluca, *Reprezentări mitice în „Zamolxe”. Mister păgân*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. VII. Comunicări și traduceri prezentate la Colocviul Național Studentesc „Lucian Blaga”, ediția a VII-a, 27-29 octombrie 2005, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2006
- Orian, Georgeta, *Complementaritatea contrariilor în „jocul dramatic” „Ivanca”*, în vol. *Meridian Blaga 5*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2005
- Paleologu, Alexandru, *Teatrul lui Lucian Blaga*, în vol. Alexandru Paleologu, *Spiritul și litera*, București, Editura Eminescu, 1970
- Perpessicius, *Repere istorico-literare*, în vol. *Lucian Blaga. Teatru, 2*. Ediție îngrijită de Dorli Blaga, Antologie și repere istorico-literare realizate în redacție de Mihai Dascăl, București, Editura Minerva, 1984
- Pleșca, Corina, *Mitul lui Pan în civilizația greacă și expresionismul blagian*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. II. Comunicări și traduceri prezentate la Colocviul național studentesc „Lucian Blaga”, ediția a II-a din 19-21 octombrie, 2000, coordonatori Conf. univ. dr. Pamfil Matei; Prof. univ. dr. Ilie Guțan, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2001
- Pușcariu, Sextil, *Repere istorico-literare*, în vol. *Lucian Blaga. Teatru, 2*. Ediție îngrijită de Dorli Blaga, Antologie și repere istorico-literare realizate în redacție de Mihai Dascăl, București, Editura Minerva, 1984

- Rădulescu, Elena, *Miticul în „Meșterul Manole”*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. IV, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2003
- Rodríguez, Mariano Martin, *Pantomima ca literatură: „Înviere”, de Lucian Blaga*. Traducere de Oana Presecan, în *Meridiane Blaga 8*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință,
- Roman, Manuela, *Modalitatea de manifestare a tragicului în „Zamolxe”*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. IV, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2003
- Sala, Dana, *Tragedia copiilor în piesele „Cruciada copiilor” (Lucian Blaga) și „Deșteptarea primăverii” (Frank Wedekind)*, în *Meridiane Blaga 8*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Sitar-Tăut, Daniela, *Condiția creației și a creatorului în dramaturgia blagiană și cea eliadescă („Meșterul Manole” – „Coloana nesfârșită”)*, în *Meridiane Blaga 8*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Sora, Mariana, *Cunoaștere poetică și mit în opera lui Lucian Blaga*, București, Editura Minerva, 1970
- Taloș, Ion, *Meșterul Manole. Contribuție la studiul unei teme de folclor european*, București, Editura Minerva, 1973
- Tașcu, Valentin, *Comentarii la teatrul lui Blaga*, în vol. *Incidențe*, Cluj-Napoca, Editura Dacia
- Todoran, Eugen, *Dramaturgia lui Lucian Blaga*, în vol. Lucian Blaga, *Teatru*. Ediție și prefață de Eugen Todoran, București, Editura Minerva, 1970
- Todoran, Eugen, *Lucian Blaga. Mitul dramatic*, Timișoara, Editura Facla, 1985
- Todoran, Eugen, *Poezia dramatică*, în *Opera literară a lui Lucian Blaga*, București, Editura Minerva, seria „Universitas”, 1976
- Tomuș, Ion M., *Aspecte ludice în Arca lui Noe*, în *Meridian Blaga*, tom 1 – Literatură, Cluj-Napoca, Editura Cărții de Știință, 2006
- Tomuș, Ion M., *Teatru în teatru și semnificațiile acestui procedeu dramatic. „Meșterul Manole” și „Hamlet”*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. II. Comunicări și traduceri prezentate la Colocviul național studentesc „Lucian Blaga”, ediția a II-a din 19-21 octombrie, 2000. Coordonatori: Conf. univ. dr. Pamfil Matei, Prof. univ. dr. Ilie Guțan, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2001

- Tomuș, Ion M., *Un pistol și un ceasornic. Principiul comunicant al energiilor dramatice în „Ivanca”*, în vol. *Meridian Blaga 5*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2005
- Ungureanu, Anda Laura, *Zamolxe – ecuațiile puterii*, în *Caietele Lucian Blaga*, vol. II. Comunicări și traduceri prezentate la Colocviul național studentesc „Lucian Blaga”, ediția a II-a din 19-21 octombrie, 2000. Coordonatori: Conf. univ. dr. Pamfil Matei, Prof. univ. dr. Ilie Guțan, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2001
- Vianu, Tudor, *Repere istorico-literare*, în vol. *Lucian Blaga. Teatru*, 2. Ediție îngrijită de Dorli Blaga, Antologie și repere istorico-literare realizate în redacție de Mihai Dascăl, București, Editura Minerva, 1984
- Vianu, Tudor, *Teatrul D-lui Lucian Blaga*, în vol. *Opere 3. scriitori români. Sinteze*. Antologie și note de Matei Călinescu și Gelu Ionescu. Prefață de Matei Călinescu. Text stabilit de Cornelia Botez, București, Editura Minerva, 1973
- Vodă-Căpușan, Maria, *Teatru și mit*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1976

C. CRITICAL REFERENCES IN LITERARY JOURNALS

- Bălașa, Titus, *Mentor al teatrului*, în „Ramuri”, nr. 6, 15 iunie 1988
- Bobeș, T., *Cronica teatrelor – Meșterul Manole*, în „Ultima oră”, an I, nr. 86, 10 aprilie 1929
- Braga, Mircea, *Când explicația este necesară*, în „Tribuna”, anul XV, nr. 2 (729), 14 ianuarie 1971
- Cocora, Ion, *Meșterul Manole*, în „Tribuna”, XVII, nr. 45, 8 nov. 1973
- Cubleşan, Constantin, *Lucian Blaga: Zamolxe*, în „Tribuna”, anul XV, nr. 2 (729), 14 ianuarie 1971
- Ghițulescu, Mircea, *Lucian Blaga: Meșterul Manole*, în „Limba română”, Chișinău, an. IV, nr. 2, 1994
- Ionescu, Eugen, *Note critice*, cronică la *Cruciada copiilor*, în „Licăriri”, februarie 1931
- Mărgineanu, N., *Meșterul Manole*, în „Tribuna”, anul XV, nr. 15, 15 aprilie 1971
- Nadin, Mircea, *Marginali la un spectacol Blaga*, în „Tribuna”, anul XV, nr. 3 (730), 21 ianuarie 1971

- Poantă, Petru, *Ov. S. Crohmălniceanu. Literatura română și expresionismul*, în „Ateneu”, nr.4, 1972
- Protopopescu, Dragoș, *Lucian Blaga și mitul dramatic*, în „Gândirea”, nr. 8, decembrie, 1934
- Șuluțiu, Octav, *Schiță de studiu asupra teatrului Lui Lucian Blaga*, în „Revista Fundațiilor Regale”, an IX, nr. 11, 1 nov. 1942
- Todoran, Eugen, *Valori poetice în teatrul lui Lucian Blaga*, în „Orizont”, an. XVIII, nr. 161, 9 sept. 1967
- Todoran Eugen, *Mitul Meșterului Manole în teatrul lui Blaga*, în „Tribuna”, XVII, 45, 8 nov. 1973

D. CRITICAL REFERENCES (EXPRESSIONISM)

- Berlogea, Ileana, *Teatrul expresionist german*, București, Editura Univers, 1974
- Kaufman-Blumenfeld, Odette, *Teatrul european – teatrul american: influențe*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 1998
- Crohmălniceanu, Ov. S., *Literatura română și expresionismul*, București, Edit. Eminescu, 1971
- Grigorescu, Dan, *Expresionismul*, București, Edit. Meridiane, 1969
- Grigorescu, Dan, *Istoria unei generații pierdute: Expresioniștii*, București, Editura Eminescu, 1980; reeditarea volumului *Expresionismul*, București, Editura Meridiane, 1969
- Pavel, Amelia, *Expresionismul și premisele sale*, București, Editura Meridiane, 1978
- Styan, J. L., *Expresionism and epic theatre*, Cambridge, Cambridge University Press, 1981
- William, Carl Enoch; Leonard Dahlström, *Strindberg's dramatic Expressionism*, Ann Arbor University of Michigan, 1930
- Zalis, Henri (coordonator), *Expresionismul în literatura română. Cercetare bibliografică de Henri Zalis*, București, Editura Bibliotecii Centrale Universitare București, 1985
- De Micheli, Mario, *Protestul expresionismului, în Avangarda artistică a secolului XX*, București, Editura Meridiane, 1968

- Edschmid, Kazimir, *Cu privire la expresionism în poezie*, în vol. Paul Magheru, *Literatura română în context universal. Arte poetice – curente literare. Bibliografie și antologie de manifeste literare*, Editura Tipografiei Institutului de învățământ superior din Oradea, 1978
- Martini, Fritz, *De la expresionism până în anul 1945*, în vol. *Istoria literaturii germane de la începuturi până în prezent*, București, Edit. Univers, 1972
- Papu, Edgar, *Expresionism și esență dramatică*, în vol. Edgar Papu, *Arta și umanul*, București, Editura Meridiane, 1974
- Popescu, Marian, *Cultura expresionismului*, în vol. ****Expresionismul în teatru și artă*. Publicație a Uniunii Teatrale din România, București, Editura Unitext, 1982
- Sân-Giorgiu, *Expresionismul dramatic*, în vol. *Cercetări critice*, vol. I, București, Editura Cultura Neamului Românesc, 1923
- Schileru, Eugen, *Constantin Brâncuși sau sculptura este gândire în imagini*, în ****Antologie de filosofie românească*, vol. V, București, Editura Minerva, 1988
- Stoica, Petre, *Prefață* la vol. *Poeți ai expresionismului*, București, Edit. Albatros, 1971

II. CRITICAL BIBLIOGRAPHY

A. CRITICAL REFERENCES IN VOLUMES

- Bădescu, Horia, *Meșterul Manole sau imanența tragicului*, București, Editura Cartea Românească, 1986
- Băncilă, Vasile, *Lucian Blaga. Energie românească*, Timișoara, Edit. Marineasa, 1995
- Biberi, Ion, *Poezia, mod de existență*, București, EPL, 1968
- Braga, Corin, *Lucian Blaga. Geneza lumilor imaginare*, Iași, Editura Institutului European, 1998
- Brustein, Robert, *The Theatre of Revolt*, Little Brown Company Ltd, Boston – Toronto, 1962
- Ciompec, Gh., *Motivul creației în literatura română*, București, Editura Minerva, 1979

- Dimitriu, Paul, *Despre viitorul artelor și condiția umană*, în vol. ***Arta viitorului. Antologie, prefață și traducere de Victor Ernest Mașek, București, Editura Meridian, 1996
- Doinaș, Șt. Augustin, *Tragic și demonic*, în vol. Ștefan Augustin Doinaș, *Lectura poeziei*, București, Editura Cartea Românească, 1980
- Florică, Octavia, *Lirica blagiană – refuzul labirintului*, în *Meridian Blaga*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Mazilu, Ștefan, *Athosul blagian. Ipostazele scriitorului - hagi*, în *Meridiane Blaga 8*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Mîndra, V., *Incursiuni în istoria dramaturgiei române*, București, Editura Minerva, 1971
- Munteanu, Elisabeta, *Motive mitice în dramaturgia românească*, București, Editura Minerva, 1982
- Olos, Ana, *Blaga și Eliot – două fețe ale veacului*, în *Meridiane Blaga 8*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Oprescu, Florin, *Poetica influenței*, în *Meridiane Blaga 8*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Petrescu, C., *Modalitatea estetică a teatrului*, București, Fundația pentru literatură și artă, 1937
- Pioariu, Mariana Rodica, *Dramaturgia americană în România. Eugene O'Neill, Arthur Miller, Tennessee Williams*, Cluj-Napoca, Editura RISOPRINT, 2004
- Popa, Mircea, *Momente din receptarea poeziei blagiene în Transilvania: cazul „Tribunei” de la Brașov (1941-1944)*, în *Meridian Blaga IV*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2004
- Popescu-Brădiceni, Ion, *Starea de europenitate a valorilor poetice în opera lui Lucian Blaga*, în *Meridiane Blaga 8*, tom 1-Literatură, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2008
- Ruja, Alexandru, *Aron Cotruș. Viața și opera, Studiu monografic*, Timișoara, Editura de Vest, 1996
- Sadoveanu, Ion Marin, *Istoria universală a dramei și teatrului*, vol. II, București, Edit. Eminescu, 1973
- Strindberg, August, *Author's Note to A Dream Play*, în vol. *Six Plays of Strindberg*, Doubleday & Company Inc., Garden City, N.Y., 1955

- Tabart, Marielle, *Brâncuși – inventatorul sculpturii moderne*. Traducere de Emilia Munteanu, Colecția „Cotidianul”, ENCICLOPEDICA, seria a II-a. Volumul I, Editura Univers, 2009
- Tănase, Alexandru, *Lucian Blaga – filosoful poet, poetul filosof*, București, Editura Cartea Românească, 1977
- Teodorescu, Alexandru, *Lucian Blaga și cultura populară românească*, Iași, Editura Junimea, 1983
- Vaida, M., *Lucian Blaga – afinități și izvoare*, București, Editura Minerva, 1975
- Vasilescu, Emil, *Lucian Blaga*. Studiu, antologie, tabel cronologic și bibliografie de Emil Vasilescu, București, Editura Eminescu, 1981
- Vulcănescu, Romulus, *Mitologia română*, București, Editura Academiei RSR, 1985
- Wilder, Thornton, *Introduction*, în vol. Thornton Wilder, *Three Plays*, New York, 1975

B. CRITICAL REFERENCES IN LITERARY JOURNALS

- Blaga, Lucian, *Începuturile și cadrul unei prietenii*, în „Gândirea”, nr. 4, 1940
- Cornel, Theodor, *Îndrumări în artă*, în „Viața socială”, nr. 4, 1910
- Däubler, Theodor, *Noua concepție – Expresionism*. Trad. de Alice Georgescu, în *Expresionismul în teatru și în arte*, în „Semnal teatral”, an III-IV, 1-4 (II-14) / 1997, 1-2 (15-16) / 1998
- Dominic, A., *Germanii intelectuali de azi. Expresionismul*, în vol. *Expresionismul în teatru și în arte*, în „Semnal teatral”, an.III-IV, 1-4 (II-14) / 1997, 1-2 (15-16) / 1998
- Dominic, A., *Germania intelectuală de azi*, în „Gândirea”, nr. 2, 1929
- Goll, Yvan, *Supradrama*. Traducere de Arina Rotaru, în vol. *Expresionismul în teatru și arte*, în „Semnal teatral”, an.III-IV, 1-4 (II-14) / 1997, 1-2 (15-16) / 1998
- Goll, Yvan, *Germania intelectuală de azi*, în „Gândirea”, nr. 2, 1929
- Hatvani, Paul, *Eseu asupra expresionismului*, în „Secolul XX”, nr. 11-12, 1969
- Manolescu, Nicolae, *Spiritul avangardei*, în „România literară”, nr. 18, din 3 mai, 1984
- Micu, D., *Poezia deceniilor interbelice*, în „România literară”, nr. 17, din 26 aprilie, 1984
- Nistor, Corneliu, *Expresionismul*, în „Limba și literatura română”, nr.3, iulie-septembrie, 1979

- Pinthus, Kurt, *Despre expresionism*, în „Secolul XX”, nr. 11-12, 1969
- Popa, Grigore, *Peisaj metafizic în expresionism*, în „Secolul XX”, nr. 11-12, 1970
- Popescu, Marian, *Exegeza expresionismului*, în „Steaua”, 35, nr. 3, martie, 1984
- Ralea, Mihai, *Scrisori din Germania (2)*, în „Viața românească”, 14, nr. 9, septembrie 1922
- Sadoveanu, Ion Marin, *Drama și teatru. Tablete*, în „Gândirea”, nr.2, din noiembrie 1925
- Sân-Giorgiu, Ion, *Expresionismul dramatic*, în „Semnal teatral”, an. III-IV, 1-4 (II-14) / 1997, 1-2 (15-16) / 1998
- Sân-Giorgiu, Ion, *Expresionismul în literatură*, în „Adevărul literar și artistic”, nr. 37, din 7 august, 1921
- Stanca, Radu, *Despre teatrul literar*, în „Revista cercului literar”, nr. 1, ian. 1945
- Șerban, Geo, *Nebănuitele trepte ale expresionismului românesc*, în „Secolul XX”, nr.1-2, 1972
- Ștefănescu, Mircea, *Medalioane vorbitoare*, în „Vremea”, nr.7, din 5 aprilie, 1928
- Tilgher, Adriano, *Drama expresionistă*, în „La Stampa”, an II, nr. 6, 1925, tradusă în rev. „Cosânzeana”, an X, nr. 9, 1926
- Vianu, Tudor, *Expresionismul. O estetică nouă*, în „Idea europeană”, 2, nr. 55, 5-12 decembrie, 1920
- Wardle, Alex, *Ce facem cu indicațiile de regie expresioniste?*, în *Expresionismul în teatru și arte*, „Semnal teatral”, an III-IV, 1-4, 1997, 1-2, 1998
- Wauer, William, *Regizorul*. Traducere de Arina Rotaru, în *Expresionismul în teatru și arte*, în „Semnal teatral”, an III-IV, 1-4 (II-14) / 1997, 1-2 (15-16) / 1998
- Zaci, Mircea, *De amicitia*, în „Steaua”, VIII, nr. 4 aprilie, 1976

III. OTHER BOOKS CONSULTED

- Acterian, Haig, *Gordon Craig și ideea de teatru*, București, Editura Vremea, 1936
- Alexandrescu, Emil, *Literatura română în analize și sinteze*, București, Editura Didactică și Pedagogică, R. A., 2006
- Balotă, Nicolae, *Mapamond literar*, București, Editura Cartea românească, 1983
- Bălu, Ion, *Viața lui Lucian Blaga*, vol. I, București, Editura Libra, 1995

- Blaga, Corneliu, *Lucian Blaga necunoscut*, Alba Iulia, Editori: Inspectoratul pentru cultură, Centrul creației populare, Societatea culturală „1 Decembrie 1918”, 1995
- Caracostea, Dumitru, *Poezia tradițională română. Balada populară și doina*, vol. I, București, EPL, 1969
- Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*. Ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Minerva, 1982
- Călinescu, George, *Scriitori străini*, București, EPLU, 1967
- Cărpinișianu, Radu (coordonator), *Locuri și oameni în Țara Sebeșului*. Studii și cercetări din domeniul culturii, Alba Iulia, Editura ALTIP, 2004
- Cebotari, Adrian, *Rugăciunea ca element misionar*, (Teză de licență). Coordonator Pr. Conf. dr. Emil Jurcan, Alba-Iulia, 2001
- Cebotari, Luminița, *Magia pământescului în „Orașul nostru”*, (Lucrare de disertație). Coordonator științific: Prof. univ. dr. Constantin Cubleşan, Alba-Iulia, 2007
- Cenușă, Mircea, *Interviurile lui Lucian Blaga*, Alba Iulia, 2000
- Comarnescu, Petru, *Ion Sava*, București, Editura Meridiane, 1966
- Comte, Fernand, *Marile figuri ale Bibliei*. Traducere de Mihaela Voicu, București, Editura Humanitas, 1995
- Cristea, Ioan, *Curentele artei moderne*, București, Editura ALLFA, 2000
- Cruceru, Dan, *Funcția socială a artei*, București, Editura Meridiane, 1981
- Cubleşan, Constantin, *Clasici și moderni*, București, Editura GRAMAR, 2003
- Culianu, I. P., *Eros și magie în Renaștere. 1484*, București, Editura Nemira, 1999
- Curticeanu, Mircea, *Studii și documente literare*. Ediție îngrijită de Doina Curticăpeanu. Prefață de Mircea Zăciu, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2006
- De Micheli, Mario, *Avangarda artistică a secolului XX*, București, Editura Meridiane, 1968
- Doinaș, Șt. Augustin, *Atitudini expresioniste în poezia românească*, București, Editura Eminescu, 1972
- Doinaș, Șt. Augustin, *Tragic și demonic*, în vol. Ștefan Augustin Doinaș, *Lectura poeziei*, București, Editura Cartea Românească, 1980
- Doinaș, Șt. Augustin, *Lectura poeziei*, București, Editura Cartea Românească, 1980
- ****Dramaturgia istorică română contemporană*. Antologie și studiu introductiv de Ion Nistor, București, Editura Albatros, 1988

- Drimba, Ovidiu, *Istoria literaturii universale*, vol. I-II, București, Editura SAECULUM I.O. – VESTALA, 1999
- Drimba, Ovidiu, *Istoria teatrului universal*, vol. 1, București, Editura SAECULUM I. O. – VESTALA, 1999
- Eliade, Mircea, *De la Zamolxis la Genghis-Han*. Traducere de Maria Ivănescu și Cezar Ivănescu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980
- Eliade, Mircea, *Șamanismul și tehnici arhaice ale extazului*, București, Editura Humanitas, 1997
- Evseev, Ivan, *Cuvânt – simbol – mit*, Timișoara, Editura Facla, 1983
- Grigorescu, Dan, *Direcții în poezia secolului XX*, București, Editura Eminescu, 1975
- Isbășescu, Mihai, *Istoria literaturii germane*, București, Editura Științifică, 1968
- Jeremias, Joachim, *Parabolele lui Iisus*. Traducere din limba engleză de P.S. Calinic Dumitriu, Pr. Prof. dr. Vasile Mihoc și Dr. Ștefan Matei, cuvânt introductiv de Părintele Galeriu, București, Editura Anastasia, 2000
- Heym, Georg, *Gesammelte Gedichte*, Verlag der Arche, Zürich, 1947
- Kernbach, Victor, *Miturile esențiale*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978
- Liiceanu, Gabriel, *Tragicul – o fenomenologie a limitei*, București, Editura Humanitas, 2005
- Lovinescu, Eugen, *Istoria literaturii române contemporane (1900-1937)*. Postfață de Eugen Simion, București, Editura Minerva, 1989
- Magheru, Paul, *Literatura română în context universal. Arte poetice – curente literare. Bibliografie și antologie de manifeste literare*, Editura Tipografiei Institutului de învățământ superior din Oradea, 1978
- Manu, Emil, *Istoria poeziei românești moderne și moderniste*, vol. I-II, București, Editura Curtea Veche, 2004
- Mîndra, V., *Jocul situațiilor dramatice*, București, Editura Eminescu, 1978
- Munteanu, Romul, *Farsa tragică*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Univers, 1989
- Olinescu, Marcel, *Mitologia românească*, București, Editura Casa Școalelor, 1944
- Oprișan, I., *Lucian Blaga printre contemporani*. Ediția a II-a, revizuită, argumentată, necenzurată, București, Editura SAECULUM – VESTALA, 1995
- Paleologu, Alexandru, *Spiritul și litera*, București, Editura Eminescu, 1970

- Papu, Edgar, *Între Alpi și Marea Nordului*, în vol. Edgar Papu, *Eseuri asupra artei germane*, București, Editura Meridiane, 1973
- Pârvan, Vasile, *Getica. O protoistorie a Daciei*, București, Editura Meridiane, 1982
- Petrescu, Ioana Em., *Modernism / Postmodernism. O ipostază*. Ediție îngrijită, studiu introductiv și postfață în limba franceză de Ioana Bot, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2003
- Petroveanu, Mihail, *George Bacovia*, București, EPL, 1969
- Pinthus, Kurt, *Menschheitsdämmerung, ein Dokument des Expressionismus*, Hamburg, 1959
- Piru, Al., *Istoria literaturii române*, București, Editura Grai și Suflet, 2001
- Popescu, Marian, *Teatrul ca literatură*, București, Editura Eminescu, 1987
- Rado, Petre, *Labirintul umbrelor*, București, Editura Meridiane, 1975
- Roșulescu, Vladimir, *Cruciadele*, Craiova, Editura SCORILO, 1999
- Servien, Pius, *Estetica*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979
- Steinhardt, Nicolae, *Escale în timp și spațiu sau Dincoace și dincolo de texte*, București, Editura Cartea Românească, 1987
- Steiner, George, *Grammaires de la creation*, Paris, Editura Gallimard, 2001
- Stoica, Petre, *Poezia germană modernă*, București, Editura Grai și Suflet, 1999
- Styan, J. L., *Modern drama in theory and practice*, vol. III, Cambridge, Cambridge University Press, 1981
- Surdu, Al., *Pentru ce istoria filosofiei?.* Volum coordonat de acad. Gh. Vlăduțescu, București, Editura Paideira, 2003
- Vianu, Tudor, *Masca timpului*, Arad, Editura Librăriei Diacezane, 1926
- Vianu, Tudor, *Scriitori români din secolul XX*. Antologie, postfață și bibliografie de Mihai Dascăl, București, Editura Minerva, 1986
- Volkelt, J., *Estetica tragicului*, București, Editura Univers, 1978
- Wellek, René, *Istoria criticii literare moderne*, vol. III. În românește de Rodica Tiniș, prefață de Romul Munteanu, București, Editura Univers, 1976
- Worringer, Wilhelm, *Abstracție și entropatie*, București, Editura Univers, 1970
- Zamfirescu, Ion, *Istoria universală a teatrului*, volumul I – „Antichitatea”, București, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1975
- Zamfirescu, Ion, *Probleme de viață, teorie și istorie teatrală*, București, Editura Eminescu, 1974

IV. DICTIONARIES

- Bonte, Pierre; Michel Izard, *Dicționar de etnologie și antropologie*. Traducere de Smaranda Vultur și Radu Răutu , București, Editura Polirom, 1999
- Cubleşan, Constantin (coordonator), *Dicționarul personajelor din teatrul lui Lucian Blaga*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2005
- Evseev, Ivan, *Dicționar de magie, demonologie și mitologie românească*, Timișoara, Editura Amarcord, 1998
- Marino, Adrian, *Dicționar de idei literare*, vol. I, București, Editura Eminescu, 1973
- Moldoveanu, Nicolae, *Dicționar biblic de nume proprii și cuvinte rare*. Ediția a II-a revizuită și adăugită, București, Editura Casa Școalelor, 1995
- Pop, Ion (coordonator), *Dicționar analitic de simboluri*, vol. IV, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2003
- Prut, Constantin, *Dicționar de artă modernă*, București, Editura Albatros, 1982